

محاكمه تاريخ

نويسنده حسين رفعتي

تابستان ۱۳۸۳

رفعتی، حسین: ۱۳۲۲ -

محاكمه تاريخ / نویسنده حسین رفعتی -- تهران: ولی، ۱۳۸۴.
۷۰ ص.

ISBN 964-96425-6-0

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.
کتابنامه: ص. ۷۰.

۱ - تاريخ . الف - عنوان .

۹۰۹

۳م ۷ ر / D ۷

۸۴-۳۰۰۵۶ م

کتابخانه ملی ایران

عنوان کتاب : محاكمه تاريخ

مولف : حسین رفعتی

ناشر : انتشارات ولی

طرح روی جلد : موسسه بوتیا

حروفچینی و صفحه آرایی : مژده تقی زاده

چاپ و صحافی : معراج

لیتوگرافی : امید

شمارگان : ۲۰۰۰ جلد

شابک : ۹۴۶-۹۴۶۲۵-۶-۰

حق چاپ برای مولف محفوظ است

چاپ اول ۱۳۸۵

فهرست

صفحه

عناوین

۱	خطاب به تاریخ
۲	مقدمه
۳	تعریف تاریخ
۴	انتظار از تاریخ
۵	فایده تاریخ
۷	ساختمان تاریخ
۸	قدرت اجرایی تاریخ
۹	مسئولیت تاریخ
۹	تاریخ متهم
۱۰	کیفر خواست علیه تاریخ
۱۰	دفاعیه تاریخ
۲۵	بت سازی
۲۶	بت شکنی
۲۷	سنت تاریخی
۳۱	طرح نو
۳۱	تجدید نظر تاریخی
۳۴	خطابه
۳۶	دادنامه

مقدمه :

بعضی حیات اجتماعی بشر را به دو دوران تقسیم کرده اند . قبل از تاریخ و دوران تاریخی . به تصور این دانشمندان ، تاریخ از زمانی آغاز می گردد که انسان توانست غریزه افزون طلبی و روحیه تجاوز و تعدی جمعی و فردی را تحت کنترل در آورد. قراردادهای ضروری اجتماعی خاصی را تنظیم نماید. قراردادهای اجتماعی حاصل اندیشه فرد برتر ، یا گروه برتری بود که بر مبنای مقتضیات فراهم شده بر جمع سیطره پیدا کرده بود و مخصوصاً از زمانی که خط و به تعبیری علائم والقبای ارتباط به وجود آمد و تاریخ مکتوب و نوشتاری به صورت ابتدائی و ناقص رقم خورد . پس از اختراع خط مصلحین و دانشمندان علوم انسانی موفق شدند قوانین و قراردادهای را تنظیم نموده به صورت منشور و دستور العمل بر الواح گلی و سنگ و پوست بنویسند و در میان افراد اقوام تحت فرمان به اجرا درآوردند.

بعضی از قوانین مقدس بودند به طوری که سستی درانجام آنها موجب مجازات شدید می گردید . از وقتی که جامعه یکجانشین و متمدن شد و به کشاورزی و دامداری پرداخت به علت نیاز جمعی، تقسیم کار و اصناف گوناگون (کشاورز ، دامدار، کاسب، مزدور، راهنمای دینی و...) و طبقات مختلف اجتماعی شکل گرفت. طبقه اول جامعه که به اصطلاح رأس هرم جامعه را تشکیل می داد، شامل کسرها، قیصرها ، تزارها ، خاقان ها ، شاهان و خانواده های سلطنتی، بزرگان قوم ، فرماندهان نظامی ، روحانیون درجه یک ، سرمایه داران صنعتی ، بزرگ مالکان زمین و ... بودند .

طبقه دوم یا طبقه متوسط جامعه شامل افراد آزادی می شد که نه وضعیت طبقه سوم را داشتند و نه دغدغه های طبقه حاکم را ، بلکه به

زندگی آرام خود که اغلب کارشان تولید مواد مورد نیاز جامعه بود می‌پرداختند. لایه سوم یا به عبارتی قاعده هرم اجتماعی، بیشترین شمار افراد جامعه را داشت. این لایه بنا به علل گوناگون از محرومترین افراد اجتماع بود و شامل اصناف جزء، کارگران، خانه‌شاگردان، بریگان می‌شد در کنار قوانین و قراردادهای انسانی قوانین دینی نیز قرارداد داشت که در سایه تبلیغ دینی، جامعه دین‌مدار، ملزم به انجام امور عبادی بود.

به نظر نگارنده این تقسیم‌بندی تاریخ درست نمی‌باشد. زیرا که انسان از آغاز پیدایش در متن تاریخ بوده و اعمال و رفتارش تاریخی و تاریخ‌ساز است. زیرا که اولاً در ظرف زمان (تاریخ) قرار داشته و ثانیاً شالوده ریز تاریخ به معنای تاریخ سیاسی، اجتماعی و... بوده است، و در حقیقت سنگ بنای تاریخ، انسان است. عده‌ای اختلاف هابیل و قابیل فرزندان آدم و حوا را مبنا و اولین سنگ بنای تاریخ بشری می‌دانند.

اگر به اعتبار نگاه این عده به تاریخ نگاه کنیم، معلوم نیست که اگر هابیل و قابیل در پی هوای نفس، اختلاف پیدا نمی‌کردند، تاریخ از کی شروع می‌شد.

تعریف تاریخ :

تاریخ زمان است، آنچه در زمان انجام می‌گیرد، اعمال تاریخی است. عملکرد تاریخ یعنی کارها و حرکات‌هایی که در زمان انجام می‌گیرد. تمام جنگ‌های ایران و روم، استقلال آمریکا، انقلاب کبیر فرانسه (۱۷۸۹)، جنگ‌های ایران و روس، صلیبی، اعراب و اسرائیل، ایران و عراق و..... و نهضت‌ها و قیام‌ها همه اعمال تاریخی، یا رویدادهای تاریخی‌اند، نه تاریخ.

صاحب‌نظران و مورخان ، تعریف های متفاوتی از تاریخ ارائه داده اند و برداشت های کم و بیش متفاوتی از تاریخ دارند عده ای تاریخ را معلول اختلاف طبقات و مبارزه طبقاتی می دانند .

گروهی تاریخ را اینگونه تعریف می کنند « اقتصاد دیروز ، تاریخ امروز و اقتصاد امروز ، تاریخ فردا را می سازد » یا ، « تاریخ تکرار وقایع گذشته است ، توسط کسانی که مصدر کار می شوند».

صاحب نظر دیگری می گوید « تاریخ عبارت است از تلاش در بازسازی فهم گذشته» ۲ و « تاریخ عبارت است از آگاهی به سرنوشت گذشتگان » . ۳ کالینگ وود ، معتقد است تاریخ ، چیزی به جز تاریخ اندیشه و تفکر انسانها در گذشته نیست . بعضی می گویند تاریخ ، گذشته را به زمان حال پیوند می زند و از گسستگی هویت ملی جامعه جلوگیری می کند ،

گروهی تاریخ را نتیجه خود خواهی افراد می دانند ،

جمع دیگری تاریخ را فرایند مبارزه نژادی می دانند ،

عده ای هم عشق و موقعیت جغرافیائی و ... را در ساختن تاریخ

موثر می دانند».

این تعریف ها هر کدام بخشی از تاریخ را تعریف کرده اند . روی

هم رفته ، مجموع این تعریف ها ، تعریف تاریخ است .

قصد ندارم که تعاریف و نظریه ها را تحلیل و تفسیر ، و نقد و

بررسی نمایم ، چون از مطلب اصلی مورد نظر ، دور خواهیم شد .

نویسنده این مقاله عقیده دارد که مراد از تاریخ ، زمان است و

زمان در برگیرنده همه حوادث و رویدادهائی است که یکی پس از

دیگری و کم و بیش مشابه ، به وجود آمده اند و هر کدام در قسمتی از

ظرف زمان به وقوع پیوسته اند .